

Аналіз податку на виведений капітал з економічної точки зору та його вплив на сферу послуг

Предмет дослідження – аналіз корпоративного податку з економічної точки зору та його вплив на сферу послуг.

Мета написання статті – аналіз податку на виведений капітал, його різниця з податком на прибуток. Проаналізувати суть податку на виведений капітал. Оцінити переваги та недоліки, вплив на бізнес України та державу в цілому.

Методологія проведення роботи – економічний аналіз та порівняння податку на виведений капітал за іноземним досвідом задля виявлення його впливу на сферу послуг, бізнес, та державу в цілому.

Результати роботи – розглянуто формування в підході що до виведеного капіталу. Переваги та недоліки податку на виведений капітал. Розглянуто нові тенденції що до зниження корпоративного податку. Побудовано таблицю податкових надходжень та розраховано порівняння з іншими податковими надходженнями України для розрахунку можливого впливу.

Висновки – цей податок дасть позитивний вплив для підприємців як виробничої діяльності так і сфери послуг, а отже вплине позитивно на державу в цілому, звісно не одразу, а тільки на перспективу. Адже сфера послуг займає стійкі позиції у світовому господарстві, спостерігається постійне збільшення так званого невидимого експорту та імпорту. І вже давно більшу частину доходів держави складає середній та малий бізнес, а саме сфера послуг.

Але все ж таки чи буде вигідний податок на виведений капітал чи ні покаже час.

Ключові слова: податок на прибуток, податок на виведений капітал, витрати, податкові надходження, дивіденди, бюджет, податок.

НОСОВСКИЙ А.А.

Анализ налога на выведенный капитал с экономической точки зрения и его влияние на сферу услуг

Предмет исследования – анализ корпоративного налога с экономической точки зрения и его влияние на сферу услуг.

Цель написания статьи – анализ налога на выведенный капитал, его разница с налогом на прибыль. Проанализировать суть налога на выведенный капитал. Оценить преимущества и недостатки, влияния на бизнес Украины и государства в целом.

Методология проведения работы – экономический анализ и сравнение налога на выведенный капитал по иностранному опыту для выявления его влияния на сферу услуг, бизнес, и государство в целом.

Результаты работы – рассмотрено формирование в подходе к выведенному капиталу. Преимущества и недостатки налога на выведенный капитал. Рассмотрены новые тенденции относительно снижения корпоративного налога. Построено таблицу налоговых поступлений и рассчитано сравнение с другими налоговыми поступлениями Украины для расчета возможного воздействия.

Выводы – этот налог даст положительное влияние на предпринимателей как производственной деятельности, так и сферы услуг, а следовательно повлияет положительно на государство в целом, конечно, не сразу, а только на перспективу. Ведь сфера услуг занимает устойчивые позиции в мировом хозяйстве, наблюдается постоянное увеличение так называемого невидимого экспорта и импорта. И уже давно большую часть доходов государства составляет средний и малый бизнес, а именно сфера услуг.

Но все же будет выгоден налог на выведенный капитал или нет покажет время.

Ключевые слова: налог на прибыль, налог на выведенный капитал, расходы, налоговые поступления, дивиденды, бюджет, налог.

Analysis of the tax on withdrawn capital from the economic point of view and its impact on the service sector

Subject of research is the analysis of corporate tax on the economic point of view and its impact on the service sector.

The purpose of writing an article is to analyze the tax on the withdrawn capital, its difference with the tax on profit. To analyze the essence of the tax on the withdrawn capital. Evaluate the advantages and disadvantages, the impact on business of Ukraine and the state as a whole.

Methodology of the work – economic analysis and comparison of capital tax on foreign experience in order to identify its impact on the service sector, business, and the state as a whole.

The results of the work – the formation in the approach to the withdrawn capital is considered. Advantages and disadvantages of the tax on the withdrawn capital. New trends in corporate tax reduction are considered. A table of tax revenues was constructed and a comparison with other tax revenues of Ukraine was calculated to calculate the potential impact.

Conclusions – this tax will have a positive impact on entrepreneurs as a productive activity and the sphere of services, and therefore will have a positive impact on the state as a whole, of course, not immediately, but only on the prospect. After all, the service sector has a steady position in the global economy, there is a steady increase in the so-called invisible export and import. And for a long time, most of the state's revenues are small and medium-sized businesses, namely, the services sector.

But still, whether the tax on the withdrawn capital will be profitable or not, time will tell.

Key words: tax on profit, tax on withdrawn capital, expenses tax receipts, dividends, budget, tax.

Постановка проблеми. вплив держави на соціально-економічні процеси має зменшитися. Вона повинна послабити контроль за економікою. Введення в силу податку на виведений капітал дасть змогу власниками більше грошей вкладати на розвиток свого бізнесу. Також такі зміни приваблять іноземних інвесторів, які почнуть вкладати гроші в українське виробництво. Почнуться створюватись робочі місця та підвищуватись заробітні плати.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням оподаткування у своїх працях досліджували такі вчені як: В. М. Опарін, В. М. Мельник, І. А. Грицаєнко, Н. О. Вороницька-Гайдак, О. С. Іванишина, І. Л. Таптунова, В. М. Федосов, Г. О. П'ятченко, О. Д. Данилов, І. А. Грицаєнко та інші. Аналіз останніх досліджень показує тенденції щодо податкової політики, а саме зниження податку на виведений капітал, який охопив багато держав. По перше таким чином дають змогу більше розвиватися резидентам країни, а також приваблюють іноземних бізнесменів. Що в свою чергу стимулює до збільшення заробітної плати, адже відбувається конкуренція за робочу силу, по друге з'являються нові робочі місця. По третє конкуренція врегульовую та знижує ціну на товар та послуги.

Виклад основного матеріалу. Податкова система значною мірою впливає на фінансовий стан суб'єктів господарювання. Сукупність усіх податкових платежів встановлює рівень податкового навантаження, що в свою чергу формує умови для існування бізнесу в державі [1].

Податок на виведений капітал стосується малого і середнього бізнесу з річним обсягом доходу до 200 млн. грн. у відсотковому відношенні це близько 97–98% всіх українських компаній. Платниками податку на прибуток залишаються інші 2–3%, а це близько 4 500 компаній з річним обсягом доходу який складає більше 200 млн. грн [2].

Проведено аналіз:

Приміром до введення податку на виведений капітал, підприємство за рік отримало дохід у 1 млн. гривень, витрати припустимо склали 800 тис. грн.. Отже прибуток – 200 000 грн.. Одразу ж з них сплачуються обов'язково 18% податок на прибуток, а це 36 000 грн.. Залишається 164 000 грн.. Далі припустимо власник вирішує вивести для себе всі 164 000 грн.. З них йому прийде виплатити 5% – (8 200 грн.) податку на дивіденди і 1,5% – (2 460 грн.) військового збору. Відтак залишається 153 340 грн.. Отже всі трати складають – 46 660 грн.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

При введенні в силу податку на виведений капітал підприємець при виведенні для себе 200 000 грн. повинен буде сплатити лише 15% – (30 000 грн.).

При виведенні 200 000 грн. ПнВК економить 8,33% – (16 660 грн.). Але це ще не все. Суть полягає в тому, що кошти, які залишаються у бізнесі не оподатковуються поки не виводяться з бізнесу. Тобто зникають обов'язкові 18% податку на прибуток.

Отже різниця при виведенні капіталу очевидна (таблиця 1).

В плані держави, така модель має такі переваги:

- Створюються стимули для ділової та інвестиційної активності. За оцінками спеціалістів та досвідом такого першопроходьця як Естонія, єдина країна ЄС, яка у 2000 році змінила класичну модель оподаткування прибутку на податок на виведений капітал, до країни повинен збільшитися приплив іноземних інвестицій.

- У підприємців зникає необхідність занижувати фінансові результати, що можливо зробить фінансову звітність підприємств більш прозорою.

- Полегшиться перевірка податкових зобов'язань, тому що операції які віднесені до об'єкта оподаткування складно приховати.

Але існує ряд критичних запитань.

З однієї сторони Естонія досить розвинута держава і цей податок дав ряд позитивних результатів, але чому його не використовують інші держави. Більшість розвинених країн використовують корпоративний податок який є аналогом податку на прибуток. Так наприклад ставка корпоративного податку держав близько розташованих до України, а також Естонії на 2019 рік становить (таблиця 2):

Тобто якщо виводити гроші з бізнесу за ставками цих держав одержимо такий результат (таблиця 3).

З таблиці видно більш лояльною для бізнесменів є Угорщина, хоча там податок на прибуток є обов'язковим на відміну від Естонії, але складає всього лише 9% і економить при виведенні однієї суми рівно 11%. Якщо припустимо що з 200 000 тисяч прибутку, бізнесмен в Естонії половину залишить на розвиток, а іншу половину введе в якості дивідендів то він заплатить 20 000. А бізнесмен в Чехії одразу платить з всього доходу 18 000.

А якщо уявити розподіл прибутку на дві частини, одна для виплати дивідендів, а інша для розвитку підприємства яка залишиться, то умовно

Таблиця 1. Зміна оподаткування прибутку

Прибуток	200000	100,00%		Прибуток	200000	100,00%
ПнП	36000	18,00%	→	ПнВК	30000	15,00%
ПнД	8200	4,10%		Чистий прибуток	170000	85,00%
ВЗ	2460	1,23%				
Разом податки	46660	23,33%				
Чистий прибуток	153340	76,67%				

Таблиця 2. Ставка корпоративного податку держав близько розташованих до України

Держава	Ставка податку на прибуток	Податок на дивіденди
Чехія[3]	19%	15%
Польща[4]	19%	19%
Словаччина[5]	21%	0%
Угорщина[6]	9%	0%
Естонія[7]	0%	20%

Джерело: розроблено автором на основі [3–7]

Таблиця 3. Одержання чистого прибутку в держав близько розташованих до України

	Чехія	Польща	Словаччина	Угорщина	Естонія	Україна ПнП	Україна ПнВК
Прибуток	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Податок на прибуток	38 000	38 000	42 000	18 000	0	36 000	0
Податок на дивіденди	24 300	30 780	0	0	40 000	10 660	30 000
Чистий прибуток	137 700	131 220	158 000	182 000	160 000	153 340	170 000
% від прибутку	68,85%	65,61%	79,00%	91,00%	80,00%	76,67%	85,00%

Таблиця 4. Різниця між податками

Чехія		Естонія		Україна		
ПнП	Розподіл	Сума від прибутку	ПнВК20%	Розподіл	Сума від прибутку	ПнВК15%
18000	10на20	20000	4000	10на20	20000	3000
18000	20на80	40000	8000	20на80	40000	6000
18000	30на70	60000	12000	30на70	60000	9000
18000	40на60	80000	16000	40на60	80000	12000
18000	45на55	90000	18000	45на80	90000	13500
18000	50на50	100000	20000	50на50	100000	15000
18000	60на40	120000	24000	60на40	120000	18000
18000	70на30	140000	28000	70на30	140000	21000
18000	80на20	160000	32000	80на20	160000	24000
18000	90на10	180000	36000	90на10	180000	27000

Таблиця 5. Зміна ставок податку на прибуток з 2017 на 2019 рік

Держава	2017	2019
Словаччина	22%	21%
Великобританія	20%	19%
Франція	33,3%	28%
Австралія	30%	25%

можна показати різницю між податками в Угорщині, Естонії та Україні за умови ПнВК в наступній таблиці (таблиця 4):

З таблиці видно що для того щоб зрівнятися з виплатою податків на прибуток в Угорщині Естонський бізнесмен може розподіляти прибуток 45\55 (45 на дивіденди/55 на розвиток бізнесу), в Україні це співвідношення трохи краще стосовно виплати дивідендів, на рівні 60/40. Тобто при умові сплати податків у сумі 18 000 грн. в Угорщині бізнесмен отримує 182 000 чистого прибутку, а в Естонії та Україні 72 000 та 102 000 відносно.

З 2017 року, в багатьох державах, відбувається поступове зниження ставок податку на прибуток, приміром[8] (таблиця 5):

Найсуттєвіші зміни запровадила Угорщина, знизивши ставку податку з 1 січня 2017 року з 19% до 9%. Уряд Естонії анонсував подальше зниження податку на прибуток з 20 до 14%.

Але і залишаються країни які збільшують ставки податку, так в Чилі в рамках податкової реформи з 2017 року податок виріс з 25% до 27%, в Словенії зміни становили з 17% до 19% у 2018 році.

У звіті «Реформи податкової політики ОСРЕ та країн-партнерів» 2017 року визначено новий тренд щодо податкової політики, а саме ставки податку на прибуток підприємств. Але така конкуренція викликає запитання стосовно балансу між конкурентоспроможною податковою системою

та необхідністю збільшення податкових доходів, необхідних для фінансування життєво важливих програм у сфері соціальної політики та інфраструктури. Оскільки зниження ставки податку на прибуток негативно впливає на бюджет держави. Адже податок на прибуток є одним з доходів бюджету України. Але якщо взяти податкові надходження з 2014, саме тому що з 2014 року податок на прибуток складає 18% (Таблиця 6) [9]

то можна провести середнє значення податкових надходжень за останні п'ять років (таблиця 7).

Тобто з таблиці видно що вплив податку на прибуток підприємства у бюджеті держави за останні п'ять років становить 9,12%, що в свою чергу дорівнює 303 873 млн. грн. Якщо провести аналогію за різницею між податком на прибуток і податком на виведений капітал який склав 8,33%, то збитки для держави складуть

$$1. 303\ 873 \times 8,33\% = 25\ 312 \text{ млн. грн.}$$

від податкових надходжень разом, що у відсотковому значенні дорівнює

$$2. 25\ 312 \text{ млн. грн.} / 3\ 332\ 035 \text{ млн. грн.} = 0,75\%$$

при умові незмінності системи виведення капіталу підприємцями. Та навіть її збільшення за умов ПнВК.

Розрахунки Міністерства економічного розвитку дали 1,2 – 1,3% зниження ВВП протягом 2019 року. Хоча це крок на перспективу, адже підприємства вийдуть з тіні та почнуть більше розвиватися, а з цього збільшення доходів що дасть змо-

Таблиця 6. Податкові надходження України з 2014 року по 2018 рік

Податкові надходження	2014	2015	2016	2017	2018
	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.	млн. грн.
Збір ПДВ	189 241,00	246 858,00	329 911,00	434 041,00	384 300,00
Податок на доходи фізичних осіб	75 203,00	99 983,00	138 782,00	185 686,00	227 642,00
Акцизний податок	45 100,00	70 795,00	101 751,00	121 449,00	137 704,00
Податок на прибуток підприємств	40 201,00	39 053,00	60 223,00	73 397,00	90 999,00
Місцеві податки і збори	8 056,00	27 041,00	42 261,00	53 282,00	58 795,00
Плата за користув. надрами	19 620,00	38 008,00	40 781,00	44 979,00	43 764,00
Ввізне мито	12 389,00	39 881,00	20 001,00	23 898,00	28 047,00
Відшкодування ПДВ	50 216,00	68 405,00	94 405,00	120 061,00	
Інше	15 835,00	14 421,00	11 476,00	11 487,00	18 781,00
Разом	355 429,00	507 635,00	650 781,00	828 158,00	990 032,00

Таблиця 7. Середнє значення податкових надходжень з 2014 року по 2018 рік

Податкові надходження	Середня	%
	млн. грн.	
Збір ПДВ	1 584 351,00 ₴	47,55%
Податок на доходи фізичних осіб	727 296,00 ₴	21,83%
Акцизний податок	476 799,00 ₴	14,31%
Податок на прибуток підприємств	303 873,00 ₴	9,12%
Місцеві податки і збори	189 435,00 ₴	5,69%
Плата за користування надрами	187 152,00 ₴	5,62%
Ввізне мито	124 216,00 ₴	3,73%
Відшкодування ПДВ	- 333 087,00 ₴	-10,00%
Інше	72 000,00 ₴	2,16%
Разом	3 332 035,00 ₴	100,00%

гу платити більше податків. Така система дасть змогу оптимізувати витрати, що в свою чергу викликає потребу в офшорах [10]. Також зникне потреба у купівлі фіктивних послуг, замість сплати податків, тому що не буде сенсу ризикувати. Скільки заробляєш стільки і інвестуєш. Виникає реальна можливість розвиватися, створювати робочі місця, збільшувати заробітні плати. Тепер податок з прибутку платиться тоді коли вирішили взяти гроші з бізнесу. Закон дозволяє інвестувати весь прибуток у бізнес. Отже, підприємства показуватимуть реальні фінансові результати.

Втрати які понесе бюджет планують компенсувати збільшенням інших податків або зменшенням державних витрат, що не дивно для нашої держави.

Зменшення державних витрат обов'язково торкнеться таких важливо соціально важливих сфер як: медицина, освіта, оборона та інші.

За діючим законодавством, роботодавець повинен заплатити 18% з отриманого прибутку і для нього сплата 5% податку на дивіденди і 1,5% вій-

ськового збору були не такі великі для отримання дивідендів. Але в випадку податку на виведений капітал підприємець буде відчувати що 18% від прибутку залишилися в нього, а якщо взяти за основу приклад, то це 36 000 грн. Їх він може вкласти в розвиток свого підприємства, збільшити заробітну плату. Або врахувати різницю у сплаті податків яка становила 8,33% - (16 660 грн.) у прикладі. А якщо врахувати прибуток у 2 000 000 грн. то ці 8,33% перетворюються у 166 600 грн. Це вже досить суттєва різниця яку можна витратити на збільшення заробітної плати та розширення штату. Але звичайно вона суттєва і справедлива відносно численності штату та роду діяльності підприємства.

Щодо сфери надання послуг, то її темпи значно перевищують темпи зростання виробництва товарів. Це явище зумовлено підвищенням попиту на сферу послуг, що в свою чергу скорочує виробництво та змушує працівників виробництва шукати робочі місця у сфері послуг. Основною схемою сплати податків суб'єктів малого бізнесу сфери по-

слуг є спрощена система оподаткування. Це ФОП 2-ої та 3-ої груп. Однак деякі підприємства сплачують податки згідно із загальною системою оподаткування, що зумовлено сезонністю надання послуг.

Таким чином можна побудувати таблицю для вибору системи оподаткування при різних доходах. Наприклад підприємець розраховує свій середній дохід та витрати за рік, або навпаки очікує на певний дохід та витрати в перспективі роботи.

Приміром очікуваний середній дохід 8 000 грн., очікувані витрати 5 000 грн.

Для ФОП 2-ої групи підприємець заплатить (20% від мінімальної заробітної плати) – $3\,723 \cdot 0,20 = 744,6$ та ЄСВ (22% від мінімальної заробітної плати) – $3\,723 \cdot 0,22 = 819,06$. Разом 1 563,60 грн.

Для ФОП 3-ої групи сплачує Єдиний податок (5% від доходу – $8\,000 \cdot 0,05 = 400$ грн) та ЄСВ (22% від мінімальної заробітної плати) – $3\,723 \cdot 0,22 = 819,06$. Разом 1 219,06 грн.

При ПнВК Підприємець заплатить 15% від прибутку за умови виведення капіталу з бізнесу, а це 450 грн..

З таких умов вибір очевидний. Якщо взяти підприємства з більшими оборотами, припустимо в 10 разів, то за умов ПнВК можна не виводити гроші з бізнесу, а навпаки спокійно вкладати в нього, адже податки складуть 4 500 грн..

Висновки

Цей податок дасть позитивний вплив для підприємців як виробничої діяльності так і сфери послуг, а отже вплине позитивно на державу в цілому, звісно не одразу, а тільки на перспективу. Адже сфера послуг займає стійкі позиції у світовому господарстві, спостерігається постійне збільшення так званого невидимого експорту та імпорту. І вже давно більшу частину доходів держави складає середній та малий бізнес, а саме сфера послуг.

Але все ж таки чи буде вигідний податок на виведений капітал чи ні покаже час.

Список використаних джерел

1. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податку на виведений капітал № 8557 від 05.07.2018 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64356

2. Стаття на тему: «Минфин о внедрении налога на выведенный капитал», Податкові та бухгалтерські новини, бухгалтер 911 ел. ресурс – <https://buhgalter911.com/news/news-1040058.html>

3. Чехія <https://monitor.statnipokladna.cz/2018>
4. Польща <http://orka.sejm.gov.pl>
5. Словаччина <https://www.finance.gov.sk/sk/2018>
6. Угорщина <https://gsl.org/ru/taxes/tax-zones/венгрия/>
7. Естонія <https://gsl.org/ru/taxes/tax-zones/эстония/>
8. <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2017/10/9/629861>
9. Статистика «Податкові надходження України» ел. ресурс <http://cost.ua/budget/revenue/#1> 2014–2017
10. Сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України

References

1. Projekt Zakonu pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo podatku na vyvedenyi kapital № 8557 vid 05.07.2018 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64356
2. Statia na temu: «Mynfyn o vnedrenny naloha na vyvedennyi kapital», Podatkovi ta bukhalterski novyny, bukhalter 911 el. resurs – <https://buhgalter911.com/news/news-1040058.html>
3. Chekhiiia <https://monitor.statnipokladna.cz/2018>
4. Polshcha <http://orka.sejm.gov.pl>
5. Slovachchyna <https://www.finance.gov.sk/sk/2018>
6. Uhorshchyna <https://gsl.org/ru/taxes/tax-zones/venhryia/>
7. Estoniia <https://gsl.org/ru/taxes/tax-zones/estonya/>
8. <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2017/10/9/629861>
9. Statystyka «Podatkovi nadkhodzhenia Ukrainy» el. resurs <http://cost.ua/budget/revenue/#1> 2014–2017
10. Sait Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy

Дані про автора

Носовський Андрій Андрійович,

аспірант ДВНЗ «Університет банківської справи»
e-mail: andreynosovskiy@gmail.com

Данные об авторе

Носовский Андрей Андреевич,

аспірант ГВУЗ «Університет банковского дела»
e-mail: andreynosovskiy@gmail.com

Data about the author

Nosovskyi Andrii,

post-graduate student of SHEI «University of Banking»
e-mail: andreynosovskiy@gmail.com